

Stenungsunds kommun, kommunrevisionen

**Rapport från övergripande genomgång
av fakturakontrollen avseende
kostnader för övertäckning deponier**

KPMG AB
2008-11-14
Antal sidor 6

Innehåll

1.	Inledning	1
1.1	Bakgrund	1
1.2	Uppdraget	1
1.3	Rapportutformning	1
1.4	Utförd genomgång	1
2.	Redovisade kostnader för övertäckningen	2
2.1	Rinnela	2
2.1.1	Fördelning av kostnaderna för övertäckningen per leverantör	2
2.2	Stripplekärr	2
2.2.1	Fördelning av kostnaderna för övertäckningen per leverantör	3
3.	Noteringar från genomgången	3
3.1	Redovisade kostnader	3
3.2	Projektledning	3
3.3	Volymuppgifter	4
3.4	Val av leverantörer	4
3.5	Fakturakontrollen	4
3.6	Övergripande kontroll avseende Rinnela	5
3.7	Övrigt	5
4.	Sammanfattning och våra kommentarer	5

1. Inledning

1.1 Bakgrund

KPMG utförde på uppdrag av kommunrevisionen tidigare under år 2008 en granskning av beslutsprocesser och rapportering i samband med sluttäckning av deponierna Rinnela och Stripplekärr. Granskningen redovisades i rapport 2008-05-20. De förhållanden som framkom vid denna granskning medförde att kommunrevisionen beslutade om att ytterligare undersöka rutinerna för kontrollen av fakturorna avseende utgifterna för övertäckningen.

1.2 Uppdraget

Vi har på uppdrag av kommunrevisionen gjort en övergripande genomgång av fakturakontrollen avseende utgifterna för övertäckningen av deponierna Rinnela och Stripplekärr. I uppdraget har också ingått att undersöka vilka övergripande kontroller över de väsentligaste kostnadsposterna som funnits.

I uppdraget har inte ingått att verifiera uppgifter om täckta ytor eller tjockleken på övertäckningarna.

1.3 Rapportutformning

I denna rapport sammanfattas våra väsentligaste iakttagelser från genomgången.

Rapporten skrivs i avvikelseform, vilket innebär att i huvudsak förhållanden som vi anser bör uppmärksammas eller bli föremål för åtgärder redovisas. Våra iakttagelser har kommunicerats med projektledaren för övertäckningen.

1.4 Utförd genomgång

Vår genomgång har framförallt omfattat följande:

- Genomgång av huvudboken avseende redovisade kostnader för deponierna under 2006 och 2007.
- Sammanställning/analys av kostnadernas fördelning per leverantör
- Stickprovsvis granskning av utvalda transaktioner mot fakturor (6 transaktioner)
- Intervju med Lars Söderlund (Projektledare för övertäckning av deponierna) och Leif Gustavsson (projektanställd för att bevaka det tekniska utförandet av övertäckningen).

2. Redovisade kostnader för övertäckningen

I detta avsnitt redovisas de kostnader som framgår av kommunens huvudbok.

2.1 Rinnela

<i>Kod</i>	<i>Konto</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>	<i>Total</i>
Rinnela				
481	Utredningar och analys inför täckning	1 438		1 438
481	Täckning		7 072	7 072
489	Täckning (idrottsområdet)		1 564	1 564
485	Va-ledningar		2 007	2 007
489	Årliga kontrollprogram		350	350
S:a Rinnela		1 438	10 993	12 431

2.1.1 Fördelning av kostnaderna för övertäckningen per leverantör

<i>Leverantör</i>	<i>Belopp</i>
LBC Väst	2 337
Sifab	2 789
Ängö Schakt	182
Aqua-line	397
Övriga	1 367
Totalt	7 072

2.2 Stripplekärr

<i>Kod</i>	<i>Konto</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>	<i>Totalt</i>
Stripplekärr:				
483	Utredningar och analys inför täckning	369		369
483	Täckning		2 492	2 492
487	Årliga kontrollprogram och miljörapporter		36	36
S:a Stripplekärr		369	2 528	2 897

2.2.1 Fördelning av kostnaderna för övertäckningen per leverantör

<i>Leverantör</i>	<i>Belopp</i>
LBC Väst	348
Sifab	1 097
Aqua-line	79
Övriga	968
Totalt	2 492

3. Noteringar från genomgången

3.1 Redovisade kostnader

Avsättningen i 2006-års bokslut för övertäckning gjordes med 700 tkr för Rinnela och med 2 500 tkr för Stripplekärr. Som framgår av tabellerna i avsnitt 2 ovan uppgår den totalt redovisade kostnaderna under 2006 och 2007 för Rinnela till 12,4 mkr och för Stripplekärr till 2,9 mkr, varav 2,5 mkr avsåg övertäckning. Vid genomgången har framkommit att Rinnelas yta är ungefär dubbelt så stor som Stripplekärrs yta.

Enligt uppgift hämtades cirka 8 – 10 tusen m³ i Doterödsdalen och cirka 15 – 16 tusen m³ från Borealis för täckningen i Rinnela. Täckningen i Stripplekärr gjordes uteslutande med massor från blivande idrottsplats i Doterödsdalen. Någon redovisning eller annan samlad dokumentation över levererade täckningsmassor finns ej.

Enligt uppgift har kostnader för bortschaktning av material från blivande idrottsplats i Doterödsdalen och upplastning av detta material belastat deponierna. Nämnade åtgärder har således inte belastat projektet för idrottsplatsen.

Enligt uppgift svarade Borealis för kostnaden avseende schaktning och upplastning på bil av det som hämtades från Borealis. Kommunen svarade för kostnaden avseende transporten till Rinnela inklusive mottagning i Rinnela. Borealis behövde genom förfarandet inte betala någon tippavgift (normalpris 150 kr/lass).

3.2 Projektledning

Övertäckningen av deponierna har utgjorts av i huvudsak två delprojekt, dragning av nya Va-ledningar och övertäckning av deponierna. Dessutom har betydande samband funnits med anläggandet av ny idrottsplats i Doterödsdalen, från vilken stora delar av massorna för övertäckningen har hämtats. Någon sammanhållande projektledare har inte funnits för de två delprojekten som direkt har avsett deponierna eller för det berörda projektet avseende ny idrottsplats.

3.3 Avsaknad av kalkyler och projektredovisning

Vid vår genomgång har framkommit att det inte fanns några detaljerade kalkyler eller budgets över beräknade kostnader för övertäckningen av Rinnela. Vid vår muntliga avrapportering av denna granskning inför kommunrevisionen inkallades projektledaren till mötet, varvid karta upprättad 2007-04-18 överlämnades till oss. På kartan finns angivet totalt beräknad massåtgång, dock utan några prisuppgifter.

Någon projektredovisning, där beställda volymer, erhållna fakturor och bedömda återstående kostnader registrerats, har inte funnits.

3.4 Volymuppgifter

Följande volymuppgifter har på vår förfrågan lämnats muntligt av projektledaren, uppgifterna har mer karaktären av grova uppskattningar än beräkningar.

Täckning har gjorts i Rinnela med c:a 0,7 meter lera och 0,3 meter jord i genomsnitt, till detta kommer andra fyllnadsmassor för att ”bygga” upp täckningen. Uppbyggnaden har behövt göras för att fylla ut ojämnheter och få rätt form på den övertäckta marken.

Den genomsnittliga volymen per lass uppskattas till 5,5 m³. Vikten uppges uppgå till cirka 1,5 ton/m³.

3.5 Val av leverantörer

Val av leverantörer gjordes utifrån tjänstekatalogen. Sifab valdes för upplastnings- och schaktningsarbeten. Sifab hade uppdraget att riva den gamla förbränningsstationen i Stripplekärr och fanns således redan etablerade på en av deponierna. LBC Väst valdes för transporter, finns lokalt, äger och driver den tipp som tar emot massor i Stenungsundsområdet. Med LBC Väst gjordes en förhandling om pris per lass i stället för att använda tjänstekatalogens timpriser.

3.6 Fakturakontrollen

Lars Söderlund (projektledaren) har fyllt i kontrollrutan på fakturorna och Bo Falkevi (teknisk chef vid aktuell tidpunkt) har attesterat fakturorna. Projektledaren har gått igenom transportsedlarna, rimlighetsbedömt och har fått muntligt klartecken från Leif Gustavsson (LG). För de fakturor från LBC som vi tagit del finns signerade transportsedlar ” godkännande av transporten”. Det har inte varit möjligt för oss att identifiera vem det är som signerat dessa transportsedlar, enligt projektledaren är det troligen inte någon av kommunens anställda som signerat transportsedlarna.

Någon kontrollräkning av antalet lass eller liknande har inte gjorts. LG har fört vissa anteckningar om vad som körts, vilka bilar som kört etc., detta har dock inte gjorts dagligen. Fakturorna har inte systematiskt kontrollerats mot anteckningarna.

3.7 Övergripande kontroll avseende Rinnela

Inför vårt besök hade projektledaren och LG gjort vissa sammanställningar och beräkningar över antal lass utifrån antagen volym per lass och totalt beräknad volym material. Sammanställningen hade jämförts med totala debiteringar från LBC. Jämförelsen indikerade inte att redovisade transportkostnader var orimliga i förhållande till beräknat antal lass.

Sammanställningen visar i sammandrag följande:

- Total debitering från LBC 2 337 tkr
- Pris per lass 475 kr (3-axlig bil) resp. 510 kr (4-axlig bil)
- Antaget genomsnittspris 485 kr/lass
- $2\,337\,000 / 485 = 4\,818$ lass
- $4\,818 * 5,5 \text{ m}^3 = 26\,499 \text{ m}^3$
- 4 818 lass under 3 månader = 60 arbetsdagar
- $4\,818 / 60 = 80$ lass/dag

3.8 Övrigt

Projektledaren har sammanställt en övergripande jämförelse av kostnaderna för övertäckning av Stenungsunds deponier jämfört med några andra kommuners. Denna jämförelse indikerar inte exceptionellt höga kostnader för Stenungsund, men visar att Stenungsund ligger i den ”övre” kvartilen.

4. Sammanfattning och våra kommentarer

Vid vår genomgång har framkommit att det inte fanns några detaljerade kalkyler eller budgets över beräknade kostnader för övertäckningen av Rinnela. Någon projektredovisning, där beställda volymer, erhållna fakturor och bedömda återstående kostnader registrerats, har inte funnits.

Att starta ett projekt utan att ha dokumenterade beräkningar över kostnaden för erforderliga åtgärder innebär att en av grundförutsättningarna för att ha en god intern kontroll saknades redan från projektets start. Att det inte heller har funnits någon projektredovisning där kontinuerlig redovisning av beställda och levererade prestationer gjorts innebär att det inte heller under projektets genomförande funnits någon god intern kontroll.

Det har inte funnits några rutiner för att registrera antalet körda lass, utförda maskintimmar etc. för att ha som underlag för en systematisk kontroll av fakturorna. Det har därmed inte funnits någon möjlighet att utföra sedvanlig kontroll av fakturerade kvantiteter inför kontrollen och attesteringen av fakturorna.

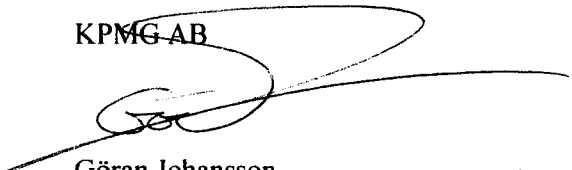
Vi noterar att det inte har gjorts några separata upphandlingar inför valet av leverantörer till projekten som omfattas av denna genomgång.

Enligt vår bedömning är det väsentligt att rutiner utarbetas för hur denna typ av projekt skall styras och följas upp. För att kunna ha erforderlig internkontroll måste kalkyler och budgets upprättas innan projektet startar. Dessutom måste rutiner finnas för hur redovisning och avstämning av faktiskt erhållna leveranser, bokförda fakturor och beräknade återstående kostnader skall göras.

Enligt vår bedömning är det också väsentligt att kommunen utarbetar rutiner för hur fakturor för denna typ leveranser skall kontrolleras innan attestering görs.

Göteborg som ovan

KPMG AB

Göran Johansson
Auktoriserad revisor och
certifierad kommunal revisor